

شرایط برای بازگردانی سریع تولید نفت ایران آماده است

تولید نفت

مدیر تولید شرکت ملی نفت ایران گفت: برنامه‌ریزی دقیقی برای بازگردانی تولید نفت به رقم پیش از تحریم در بازه‌های زمانی یک‌هفته‌ای، یک‌ماهه و سه‌ماهه انجام شده است و در صورت رفع تحریم‌ها، بخش عمده تولید نفت کشور طی یک ماه احیا می‌شود.فرخ علیخانی افزود: پس از اعمال دوباره تحریم‌ها علیه ایران و تدوین سناریوی کنترل تولید، به موازات، تدوین سناریوی بازگردانی تولید هم در دستور کار قرار گرفت و برای احیای تولید در بازه‌های یک‌هفته‌ای، یک‌ماهه و سه‌ماهه برنامه‌ریزی شد.

علیخانی در پاسخ به این پرسش که با توجه به هزینه‌کرد ۸۰۰ میلیون دلاری برای احیای چاه‌های نفتی در پارس‌پارام، هزینه‌های لازم برای بازگردانی ظرفیت تولید نفت به مقدار پیش از تحریم در این مقطع زمانی چقدر برآورد می‌شود، اعلام کرد: به هر حال طبیعی است احیای چاه‌ها و بازگردانی تولید هزینه‌هایی خواهد داشت. وی خبر داد: برنامه ما به بازگردانی ظرفیت پیشین تولید محدود نیست و در گام دوم، برای افزایش دوباره ظرفیت تولید نفت نیز برنامه‌ریزی کرده‌ایم. میانگین تولید روزانه نفت ایران در پارس‌پارام روزانه سه میلیون و ۳۸۰ هزار بشکه بود و شرکت ملی نفت ایران برنامه‌ریزی کرده است در صورت رفع تحریم‌ها، در گام نخست، تولید پیش از تحریم‌ها را برگرداند و در گام بعدی، افزایش ظرفیت تولید به بیش از ۴ میلیون بشکه را عملیاتی کند./وزارت نفت

آیین‌نامه اجرایی عرضه گاز طبیعی در بورس انرژی ابلاغ شد

معاون اول رئیس جمهوری، آیین‌نامه اجرایی عرضه گاز طبیعی در بورس انرژی را ابلاغ کرد. هیأت وزیران در نشست ۱۲ خردادماه به پیشنهاد وزارت نفت (با همکاری وزارتخانه‌های نیرو و امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور) و به استناد بند (ک) تبصره (۱) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، آیین‌نامه اجرایی بند یادشده درخصوص عرضه گاز طبیعی در بورس انرژی را تصویب کرد. به موجب این آیین‌نامه، شرکت ملی گاز ایران مکلف است در سال ۱۴۰۰، با در نظر داشتن تراز تولید و مصرف گاز طبیعی، زیرساخت‌های فیزیکی و نرم‌افزاری لازم را برای عرضه و انجام معامله تا سقف حداکثر ۱۰ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی در بورس ایجاد کند.همچنین به‌منظور تجاری‌سازی و افزایش سهم بخش خصوصی در حوزه انرژی، دیگر عرضه‌کنندگان که صلاحیت آنها به تأیید شرکت گاز و بورس می‌رسد، در سال ۱۴۰۰ می‌توانند گاز طبیعی را از یکی از منابع گازهای بازیافتی از مشعل واحدهای مصرفی و مصرف گاز طبیعی، گاز صرفه‌جویی‌شده در قالب گواهی‌های صرفه‌جویی در بازار بهینه‌سازی مصرف انرژی و طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید، رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، تأمین و در بورس انرژی عرضه کنند.شرکت ملی گاز ایران و بورس انرژی ایران همچنین موظف‌اند در اجرای این آیین‌نامه، هر سه ماه یک بار گزارش عملکرد درباره معاملات گاز طبیعی را به وزارت نفت، سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه کنند./شانا

۱۰ درصد مصرف جهانی برق برای رمزارها در ایران است

وزیر نیرو گفت: ما ماینرهایی داشتیم که انرژی مصرفی آنها ۳۰۰ مگاوات بود اما با بررسی‌های جهانی مشخص شد ۱۰ درصد مصرف جهانی برق برای رمزارها در ایران است.رضا اردکانیان در پایان جلسه هیأت دولت در جمع خبرنگاران گفت: برق موضوع مهم این روزهاست، ما امسال با وجود پیش‌بینی‌هایی که داشتیم با چند وضعیت غیرمعتارف رو به رو شدیم که یکی از آنها افزایش دما بود. وزیر نیرو با اشاره به اینکه گرمای زودرس، کاهش در برق آبی‌ها و رمزارها باعث مشکلاتی شده، ادامه داد: کاهش باران و خشکسالی باعث شد که کاهش برقایی داشته باشیم.از ۷۳ هزار مگاوات ظرفیت گرمایی، ما یک کاهش توان خروجی داشتیم.وی افزود: بیش از ۳۰۰ هزار توافقنامه با مصرف‌کنندگان برق به امضا رساندیم تا از برق ارزان و رایگان در زمان اوج مصرف استفاده کنند. تلاش‌های شبانه‌روزی در حال انجام است، صادرات را کاهش دادیم و حتی سعی داریم خدایی نکرده اگر شبکه عمومی برق کشور در معرض فروپاشی قرار بگیرد، ناچار به خاموشی هستیم و این اتفاق هر ۱۲ الی ۱۳ سال در کشورهای دنیا می‌افتد اما بحمدالله امسال در کشور ۱۷ سال بعد از سال ۸۳ این اتفاق نیفتاده است./ایلنا

برنامه‌ریزی برای داخلی‌سازی ۲.۴ میلیارد دلاری در سال ۱۴۰۰

رئیس مرکز ساخت داخل ماشین‌سازی و تجهیزات وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: امسال همچون سال گذشته برنامه داخلی‌سازی سه میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلاری به‌منظور جایگزینی کالاهای ساخت داخل با کالاهای وارداتی در دستور کار است.«محمد مهدی هادی» افزود: مطابق برنامه‌ریزی انجام شده، مقرر است در مدت سه سال (سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲) به مجموع ۱۰ میلیارد دلار توسعه داخلی‌سازی و جایگزینی کالاهای ساخت داخل با کالاهای وارداتی انجام شود. برای تحقق این مهم، برنامه‌ها به تفکیک استان‌های مختلف کشور مشخص و ابلاغ شد. از ابتدای اجرای این برنامه از سال ۹۸ تاکنون ۶ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار داخلی‌سازی محقق شده است و با برنامه در نظر گرفته شده برای امسال، به نظر می‌رسد به تحقق برنامه ۱۰ میلیارد دلاری اشاره شده نزدیک شویم./ایرنا

خرید گندم از ۲ میلیون تن فراتر رفت

شرکت بازرگانی دولتی ایران از خرید تضمینی دو میلیون و ۶۰ هزار تن گندم تا ۱۸ خرداد ماه در ۱۴ استان خبر داد.

سیدمحمد تقی طباطبایی مدیر روابط عمومی این شرکت گفت: خرید تضمینی گندم در کشور از میانه فروردین آغاز شده و تاکنون به ارزش بیش از ۱۰۳ هزار میلیارد ریال محصول خریداری شده است. بیش از ۸۶ هزار میلیارد ریال، معادل ۸۶ درصد از یول گندمکاران تاکنون به حساب آنان واریز شده است. وی خاطرنشان کرد: میزان خرید گندم نسبت به سال گذشته کاهش داشته است. طباطبایی از خرید ۹۶ هزار تن دانه روغنی کلزا به ارزش بیش از ۱۰ هزار میلیارد ریال خبر داد و گفت: در راستای اجرای مصوبه کارگروه تنظیم بازار و برای حفظ آرامش بازار کالاهای اساسی، توزیع ۱۰۰ هزار تن برنج وارداتی و ۱۰۰ هزار تن شکر در کشور در ماه جاری آغاز شده است که این کالاهای توزیع شده علاوه بر ۲۴۰ هزار تن کالای اساسی توزیع شده در ماه مبارک رمضان بوده است.

وی در خصوص تأمین گندم و آرد کشور نیز خاطرنشان کرد: از اول خرداد تاکنون حدود ۵۰۰ هزار تن گندم از طریق سامانه به فروش رفته است و برای تأمین آرد مورد نیاز واحدهای تولید نان ۴۳۰ هزار و ۷۷۶ تن نیز آرد در کشور توزیع شده است./شرکت بازرگانی دولتی ایران

تغییر برنامه زمان‌بندی آز ادسازی مابقی پهنه‌های اکتشافی

دفتر اکتشافات وزارت صنعت، معدن و تجارت و اطلاعاتی‌ای از تغییر برنامه زمان‌بندی مابقی پهنه‌های مطالعاتی کار شده کشور خبر داد. بر اساس این اطلاعاتی تاریخ آز ادسازی پهنه‌های اکتشافی در استان‌های سیستان و بلوچستان، آذربایجان غربی، ایلام، زنجان و خراسان رضوی در تاریخ ۱۳ تیر ۱۴۰۰، زمان آز ادسازی پهنه‌های اکتشافی در استان‌های سمنان، بوشهر، چهارمحال و بختیاری، هرمزگان و قزوین در تاریخ ۱۵ تیر ۱۴۰۰، تاریخ آز ادسازی پهنه‌های اکتشافی در استان‌های خراسان جنوبی، خراسان شمالی، جنوب استان کرمان، کرمان و قم در تاریخ ۱۶ تیر ۱۴۰۰ خواهد بود.

همچنین زمان آز ادسازی پهنه‌های مذکور در استان‌های البرز، آذربایجان شرقی، کهگیلویه و بویراحمد، همدان و اصفهان به تاریخ ۲۰ تیر ماه ۱۴۰۰ و تاریخ آز ادسازی پهنه‌های اکتشافی در استان‌های فارس، منطقه آزاد ماکو، گیلان، گلستان و مرکزی به تاریخ ۲۲ تیر ماه ۱۴۰۰ تغییر پیدا کرده است./وزارت صمت

«ایران» از اثرپذیری صنعت از عدم الحاق به «اف‌ای‌تی‌اف» گزارش می‌دهد

سوگیری‌های سیاسی، تولید را زمینگیر کرد

بلکه به تمام بخش‌های اقتصادی صدمه وارد کرد و خیلی از مجموعه‌ها را تهدید و گرفتار کرد. اف ای تی اف یک استاندارد بین‌المللی است که بین بانک‌های دنیا وجود دارد و همه بانک‌ها به این مقوله اعتقاد دارند، لذا اقتصاد هر کشوری که به این استاندارد مالی و بانکی ملحق نشود، منزوی خواهد شد و امکان مبادله پولی از آن گرفته می‌شود.»

او ادامه داد: «۱۹۲ کشور به اف ای تی اف پیوسته‌اند، همین امر نشان می‌دهد که اف ای تی اف مسأله سیاسی و جناحی نیست بلکه موضوع اقتصادی است که کشورها دنبال کرده‌اند. متأسفانه در کشور ما اف‌ای‌تی‌اف به یک موضوع سیاسی تبدیل شده است لذا عدم پذیرش این امر از سوی ایران باعث شده که در مبادلات پولی و بانکی چالش‌های جدی برای صنعت و تجارت کشور پیش بیاید.»

■ **چین و روسیه هم حاضر به همکاری نیستند** مستوفی خاطرنشان کرد: «اگر تحریم‌های امریکا برداشته شود و دوباره به برجام برگردیم به طور قطع به خاطر عدم الحاق به اف‌ای‌تی اف باز هم نمی‌توان چیزی باید گفت که اف‌ای‌تی‌اف یک سازمان فراملی است که برای مقابله با جرم مالی سیاست‌ها و استانداردهایی را طراحی و ترویج می‌کند. این استانداردها پولشویی، تأمین مالی تروریسم و سایر تهدیدهای سیستم مالی بین‌المللی را هدف قرار می‌دهد. به هر ترتیب زمانی که ۴ لایحه اف ای تی اف به مجلس رفت لایوح «اصلاح قانون مبارزه با تروریسم» و «اصلاح قانون مبارزه با پولشویی» به تصویب رسید اما لایوح الحاق ایران به پالرمو و CFT با وجود تصویب نمایندگان مجلس (دی ۹۸) در شورای نگهبان رد شد. پس از کش و قوس فراوان این دو لایحه به مجمع تشخیص مصلحت نظام رفت و در آنجا هم به آن بی‌توجهی شد. این امر باعث شد که ایران در لیست سیاه گروه ویژه اقدام مالی قرار گیرد.

■ **تمام بخش‌ها گرفتار شدند** فریال مستوفی عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران در پاسخ به این سؤال «ایران» که نیویستون ایران به اف ای تی اف چقدر به صنعت کشور آسیب زد، گفت: «نیویستون ایران به اف ای تی اف نه تنها به بخش صنعت بازگانی عرصه اقتصاد سیاسی بین‌الملل نقش آفرینی کنند. در آمدهای نفتی که طی چند دهه اخیر، به مهم‌ترین منبع قدرت، مشروعیت و موجودیت این کشورها تبدیل شده بود باعث تشنگری فعال سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بازیگران اقتصاد سیاسی بین‌الملل شد که به منظور عکس‌عملی سیاسی به این محرک اقتصادی برآورد می‌شد. امروزه برای سنجنش موقعیت و قدرت دولتها و بازیگران جهانی، بسیاری از قابلیت‌ها و منابع آنها ردمبندی می‌شود و این امر، نوعی پرستیز و اعتبار بین‌المللی محسوب می‌گردد که مزایا و دستاوردهایی نیز دارد و از طرف دیگر با توجه به نقشی که نفت و انرژی در معادله ثروت به قدرت به طور اساسی و مستقیم دارد، جایگاه کشورها، سازمان‌ها و شرکت‌های نفتی در مقایسه با یکدیگر را تعیین می‌کند که این رتبه‌بندی در معادلات اقتصاد سیاسی جهان بسیار قابل اعتناست. حال بهتر می‌توان فهمید که جایگاه نهادی اوپک و اعضای این سازمان که با داشتن کمتر از ۵ درصد از جمعیت جهان، ۹۰ درصد ظرفیت مازاد تولید را دارند برایشان چه اعتبار و پرستیژی به همراه می‌آورد. در تاریخ اوپک گاهی از پزر آلونسو از ونزوئلا و شیخ عبدالله طریقی از عربستان و تا حدودی از فؤاد روحانی از ایران به‌عنوان افراد تأثیرگذار نام برده می‌شود اما اگرچه این افراد همگی دارای تخصص و تجربه‌های نفتی بوده‌اند، اما همگی آنها بخشی از حکومت و حاکمیت کشورهای

ای تی اف دارند، علی‌ریبعی سخنگوی دولت ۱۱ خرداد در یک نشست خبری اظهار کرد که فصل انتخابات برکات زیادی دارد از جمله اینکه برخی از افراد که در سال‌های اخیر حتی مبادله پولی با کشورها داشت، این موضوع در مورد کشورهایی که ادعا می‌کنند دوست هستند (روسیه و چین) هم صدق می‌کند. از آنجا که چین و روسیه به کنوانسیون‌های بین‌المللی پیوسته‌اند حاضر به همکاری با ایران نیستند. لذا چاره‌ای جز الحاق ایران به اف‌ای‌تی‌اف وجود ندارد.

در غیر این‌صورت نمی‌توان در فضای بین‌الملل فعالیت داشت.» رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران گفت: «یکی از مهم‌ترین دلایلی که باعث می‌شود بانک‌های خارجی با کشورهایی که عضو اف‌ای‌تی‌اف نیستند، همکاری نکنند، کاهش ارز سهام است. هیچ بانکی قبول نمی‌کند که ریسک مبادلات خود را افزایش دهد، چرا که جدا از جریمه‌ای که امریکا برای چنین بانک‌هایی لحاظ می‌کند، ارزش سهام آن بانک ریزش پیدا می‌کند.لذا بانک‌ها چنین ریسکی را قبول نخواهند کرد و همین امر باعث منزوی شدن اقتصاد ایران می‌شود.»

حال که در روزهای انتخابات به سر می‌بریم و نگاه فعالان اقتصادی به کاندیداهای ریاست جمهوری است که چه نگاهی نسبت به اف

تولیدکنندگان در امر خرید مواد اولیه و فعالان اقتصادی در تجارت شد و از سویی دستاویزی برای برخی از کشورها شد که با این پهنانه نمی‌خواستند با ایران همکاری کنند.»

اوادامه داد: «ولی مهم‌ترین دلیلی که باعث شد صنعت کشور لطمه ببیند تحریم بود؛ تحریم به‌گونه‌ای به تولید صدمه زد که برخی از صنایع امکان ادامه تولید را نداشتند؛ با این اوصاف و در شرایطی که سخت‌ترین تحریم‌ها درباره اقتصاد ایران اعمال می‌شود توصیه می‌کنم که سیاستگذاران حداقل پیوستن ایران به اف‌ای‌تی‌اف را دنبال کنند تا ایران از لیست سیاه مبادلات پولی و بانکی خارج شود در غیر این صورت هر گونه جابه‌جایی مالی با ریسک‌های فراوان روبه‌رو خواهد بود.»

سهل آبادی افزود: «تا زمانی که به اف‌ای‌تی‌اف ملحق نشویم، نمی‌توانیم ریسک مالی در کشور را کاهش دهیم، بر این اساس اگر تمام تحریم‌های ایران برداشته شود و برای تمام شرکت‌های خارجی و سرمایه‌گذاران فرش قرمز پهن شود باز هم هیچ فردی ریسک حضور و سرمایه‌گذاری در ایران را قبول نخواهد کرد چرا که عدم پذیرش اف‌ای‌تی‌اف بزرگ‌جایی پول با برخی از کشورها وجود داشت اما معطلی در این خصوص که باعث شد ایران در لیست سیاه قرار گیرد مانع بزرگی برای

به اف‌ای‌تی‌اف بود. اعتقاد دارم چالش‌هایی که برای صنایع ایجاد شد نشأت گرفته از اف ای تی اف نبود بلکه تحریم بود. در این میان باید پذیرفت که اگر می‌خواهیم در بازار جهانی حاضر نبوده‌اند فشار تحریم را در وضعیت اقتصادی کشور به رسمیت بشناسند و سال‌ها با پذیرش کنوانسیون‌های FATF مخالفت می‌کردند حال امروز پیشگام‌تر از دولت دنبال رفع تحریم‌ها هستند.

■ اصل مهم تراز فرع است

ابوالفضل روغنی کلیایگانی رئیس کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تصریح کرد: «تا زمانی که تحریم برداشته نشود و سیاستگذاران برای این امر تلاش نکنند پیوستن به اف‌ای‌تی‌اف یک امر فرعی و جانبی خواهد بود.»

■ ریسک‌ها را بیشتر نکند

عبدالوهاب سهل آبادی رئیس خانه صنعت و معدن درباره اینکه چقدر صنایع کشور از نیویستون ایران به اف ای تی اف تأثیر منفی گرفتند به «ایران»، گفت: «دلایل متعددی باعث شده که تولیدکنندگان کشور نتوانند برنامه‌های خود را اجرایی کنند که یکی از آنها عدم الحاق ایران به اف‌ای‌تی‌اف بود؛ اگر این موضوع در کشورمان به یک میحث سیاسی تبدیل نشده بود با تصویب آن امکان جابه‌جایی پول با برخی از کشورها وجود داشت اما معطلی در این خصوص که باعث شد ایران در لیست سیاه قرار گیرد مانع بزرگی برای

عربستان در چند نوبت برخلاف رویه اوپک افزایش ناگهانی در تولید خود پدید آورد و پیش از این و در نوامبر سال ۲۰۱۱ نیز عربستان سعودی به رکورد بیشترین میزان استخراج ماهانه نفت خام در سه دهه گذشته دست یافته بود و در همین حال علی النعیمی وزیر وقت نفت عربستان سعودی مدعی شد کشور متبوعش توانایی افزایش ۲۵ درصدی نفت خود را نسبت به میزان فعلی دارد؛ ادعایی که در سال‌های گذشته به اثبات رسید.

از آنجا که همیشه گفته‌اند گذشته چراغ راه آینده است باید بدانیم که ایران امروز تجارب روشنی برای بکارگیری آنها در آینده مشارکت خود در اقتصاد سیاسی بین‌الملل دارد و ظرفیت‌های گسترده‌ای از زوایای پنهان دیپلماسی برایش پیدا شده که چارپایی رقتن ایران به‌سمت برجام‌های منطقه‌ای و سازمانی را نوجهی‌پذیرتر می‌کند. تجربه به ما می‌گوید شاید مهم‌ترین افتخار رقتن به سمت یک دیپلماسی فعال اقتصادی در رسیدن به یک برجام دیگر در سازمان اوپک و منطقه باشد، چراکه اوپک طی عمر بیش از شصت ساله خود با وجود ابعاد و اهداف اقتصادی‌اش، با مسائل بسیار خطرر سیاسی بین‌المللی رویارویی و از این رهگذر فرصت‌ها و تهدیدهایی جدی را تجربه کرده، ولی پا برجا مانده است. لیست مواجهه سیاسی اوپک بسیار بلند بالاست که از سال‌ها قبل از تأسیس آن در سپتامبر ۱۹۶۰ آغاز می‌شود اما با گذشت زمان و پختگی و جالفتادگی این تشکیلات و با پشت سر داشتن ده‌ها اعتبار و تجربه، حاشیه امنی برای خود ایجاد کرده است. کارنامه و موقعیت کارگزاری این کارتل در اقتصاد سیاسی بین‌الملل، نشان از آن دارد که عملکرد پهنه سازمان اوپک می‌بایست تابعی از حفظ فاصله مناسب تصمیمات آن با قدرت و سیاست باشد. بنابراین ارزیابی فرصت‌ها و تهدیدهای این نسبت در بیش از نیم قرن گذشته می‌تواند یکی از دستمایه‌های مهم برای تدوین راهبردهای کارآمد در راستای ماندگاری و کارایی اوپک و اعضای آن بخصوص میهن عزیزمان ایران در سپهر عمومی اقتصاد سیاسی بین‌الملل باشد و در دستورکار دولت آینده قرار گیرد.

خود را رسمیت دادند. قیمت‌های نفت بدون زیاده‌خواهی اوپک بتدریج شروع به رشد کرد و در سال ۲۰۰۸ به مرز بشکه‌ای ۱۵۰ دلار رسید و سپس روبه کاهش گذاشت و نزدیک ۱۰۰ دلار پایین آمد و در پی تحولات سیاسی شمال آفریقا و خاورمیانه در سال ۲۰۱۱ از قبل صورت گرفته بود، به پهنانه تولید حوادث لیبیی نیز تگرانی مصرف‌کنندگان را از امنیت عرضه نفت افزایش داد. در این شرایط بود که اوپک با مسئولیت‌پذیری و با اتکاس به ظرفیت مازاد خود توانست مایه آرامش بازارنفت و انرژی باشد اما اوپک در جایی دیگر نیز بود که منافع بازار و مصرف‌کنندگان را بر منافع اعضای خود ترجیح داد و از زمانی بود که ایالات متحده با فرستادن پرنده ایران به شورای امنیت تحریم‌ها علیه ایران را افزایش داد و با گسترش آن به صنعت کشتیرانی، تولید نفت ایران را به‌صورت قابل ملاحظه‌ای کاهش داد. در ماه اوت ۲۰۱۲ اوپک با تأیید پیشی گرفتن عراق از ایران در زمینه تولید نفت، اعلام کرد که ایران نسبت به ماه ژوئیه پیش از آن ۱۱۷ هزار بشکه نفت کمتر تولید کرده و تولید روزانه آن به ۲ میلیون و ۸۱۷ هزار بشکه سقوط کرده است.

مباحث هستی‌شناسانه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در آن روزها که به‌سمت اقدامات کنشگرانه در منطقه می‌رفت، رقابت‌های طرف مقابل در اوپک را توسعه داد که این نشانه‌ها به وضوح در رصد عملکرد عربستان سعودی در آن سال‌ها نمایان است؛ به‌عنوان مثال زمان افزایش بهای نفت در ماه فوریه ۲۰۱۲،

دهد، اینجا بود که ایالات متحده با همراهی ناتو چند ماه بعد به افغانستان حمله کرد و طالبان براندازی شد. عکس‌عملی به این وسعت و سرعت کم، سابقه بود. دو سال بعد در مارس ۲۰۰۳ و در آستانه عید نوروز ۱۳۸۲ عراق نیز با مقدمه چینی‌هایی که از قبل صورت گرفته بود، به پهنانه تولید سلاح‌های کشتار جمعی و حفظ امنیت منطقه‌ای و جهانی مورد حمله قرار گرفت و صدام و حزب بعث براندازی شدند. از آن روز بود که امریکا حلقه‌ای نظامی- سیاسی در خاورمیانه ایجاد کرد که در بعضی اوقات حدود ۲۵۰ هزار نیروی نظامی‌اش در اینجا حاضر بودند. ناتو نیز که با وجود فروپاشی شوروی فلسفه وجودی‌اش را از دست داده بود، با دستاویزهای مختلف نه تنها محل نشد، بلکه دنباله خود را در قفقاز و آسیای مرکزی و دریای خزر به پیش می‌برد. بنابراین قابل فهم است که حضور و نفوذ دارن منطقه ژئوپلیتیک و نفتی می‌تواند دو منظوره و حیاتی باشد؛ رویکرد استراتژیکی و رویکرد تاکتیکی.

در رویکرد اول امریکا به‌عنوان بزرگ‌ترین واردکننده و مصرف‌کننده نفت جهان، طبیعی است که برای آینده امنیت انرژی خود بخواجه سهم تضمین شده‌ای از منابع انرژی را داشته باشد اما در رویکرد دوم کنترل امریکا بر منابع انرژی این منطقه، ابزار مؤثر و کارآمدی است برای بهره‌برداری از نیاز رقبا

بزرگ آن کشور به این منابع و حفظ برتری امریکا.

به این ترتیب امریکا و ناتو عملاً در بزرگ‌ترین

کانون انرژی جهان، حضور نظامی سیاسی